

речень дозволяє зробити висновок, що граматична заміна, модуляція та додавання є найбільш адекватними методами адаптації тексту з урахуванням мовних і культурних особливостей. Основні результати свідчать, що грамотне використання вказаних перекладацьких прийомів є визначальним для збереження стилістичної та культурної цілісності тексту.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонюк Г., Пштір Д.-М. (2024). Аналіз лексико-семантичних етикетних виразів під час налагодження контакту (на базі англomовного корпоративного дискурсу). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія*. Серія «Філологія», 21(89), 43–47.
2. Гайович Г. (2010). Мовний етикет в офіційно-діловій сфері (національно-культурний аспект). *Українське мовознавство. Міжвідомчий науковий збірник*, 40/1, 168–171.
3. Ісакова Є. П. (2024). Граматичні трансформації при перекладі англійських пасивних конструкцій на українську мову. *Закарпатські філологічні студії*, 35, 197–200.
4. Остроушко О. А. (2012). Деякі граматичні труднощі англо-українського перекладу (на матеріалі інформаційних текстів). *Філологічні студії: Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*, 7(1), 232–244.
5. Blashkiv, O. (2020). Comparative Characteristics of Linguistic Features of Business Letters (English-Ukrainian Parallels). *Studia Methodologica*, 51, 57–69.
6. Khabarova, C. (2022). Specifics of rendering positive politeness in Ukrainian and Russian translations of English business letters. *International Journal of Philology*, 13(1), 68–76.

Каширіна Данелла Євгенівна

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця – проф. Бойко Я.В.

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

МЕТАФОР СУЧАСНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ДИСКУРСУ

Дослідження особливостей перекладу метафоричних моделей у економічному дискурсі з англійської мови на українську є актуальною проблемою. У сучасній лінгвістиці метафора розглядається не лише як стилістичний засіб (Дубенко, 2005), а й як ключовий механізм концептуалізації економічних явищ і процесів. Оскільки економічна термінологія часто включає метафоричні вирази (Боднар, 2015), їхнє коректне відтворення в перекладі

відіграє важливу роль у забезпеченні адекватності та точності економічної комунікації.

У дослідженні аналізуються типові метафоричні моделі, що використовуються в англomовному економічному дискурсі, зокрема моделі, що ґрунтуються на антропоморфізмі (наприклад, "the market is struggling"), природних явищах ("economic storm"), війні ("price war") тощо. Особлива увага приділяється стратегіям і методам їх перекладу українською мовою, серед яких виділяються еквівалентний, адаптивний, експлікативний та компенсаційний підходи.

Практична частина дослідження включає аналіз реальних прикладів перекладу економічних текстів, що дозволяє виявити основні труднощі та типові помилки. Робота також розглядає вплив культурних і мовних особливостей на процес перекладу, що є важливим аспектом міжкультурної комунікації у сфері економіки.

На основі проведеного дослідження сформульовано рекомендації щодо покращення перекладу економічних метафор, що сприятиме збереженню концептуальної точності, стилістичної виразності та доступності текстів для україномовної аудиторії. Отримані результати можуть бути корисними для перекладачів, лінгвістів, а також фахівців у сфері економічної комунікації.

Дослідження особливостей перекладу метафоричних моделей у економічному дискурсі підтвердило, що метафора відіграє важливу роль у концептуалізації економічних явищ, а її адекватне відтворення українською мовою є ключовим чинником забезпечення точності та зрозумілості тексту. Аналіз типових метафоричних моделей показав, що в англomовній економічній термінології домінують метафори, пов'язані з антропоморфізмом, природними явищами та війною. Їхній переклад потребує не лише лінгвістичної майстерності, а й глибокого розуміння економічного контексту.

Визначені основні стратегії перекладу – еквівалентний, адаптивний, експлікативний та компенсаційний – дозволяють зберегти семантичну та стилістичну точність метафоричних виразів. Практичний аналіз продемонстрував, що однією з найпоширеніших проблем є буквальний переклад

без урахування мовної та культурної специфіки, що може спотворювати зміст або ускладнювати сприйняття тексту.

Отримані результати дослідження підтверджують необхідність комплексного підходу до перекладу економічних метафор, що враховує як лінгвістичні, так і культурно-когнітивні аспекти. Практичне значення цієї роботи полягає у можливості використання її висновків у навчанні перекладачів, у створенні якісніших економічних текстів, а також у розширенні теоретичних досліджень у сфері когнітивної лінгвістики та перекладознавства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Боднар С. В. (2015). Мовні й соціокультурні особливості англomовного економічного дискурсу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія «Філологія», 19(1), 24–27.
2. Дубенко О. Ю. (2005). *Порівняльна стилістика англійської та української мов* : навчальний посібник. Вінниця : Нова книга.

Краснюк Світлана Олександрівна

ст.викладач кафедри філології та перекладу
Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

МАТЕМАТИЧНА ОПТИМІЗАЦІЯ В СУЧАСНІЙ МАШИННІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

Вступ. Математична оптимізація, яка традиційно асоціюється з технікою та обчислювальними науками, все частіше знаходить застосування в гуманітарних науках (Kulynych Y. and others, 2022, 63-70), (Naumenko, M., & Krasnyuk, M., 2024, 65-73). Такі дисципліни, як лінгвістика, історія, література, філософія та соціальні науки, виграють від методів оптимізації для аналізу великих наборів даних, моделювання людської поведінки та вдосконалення процесів прийняття рішень.

Основна частина. Математична оптимізація відіграє вирішальну роль у сучасній машинній лінгвістиці, охоплюючи обробку природної мови (NLP), комп'ютерну лінгвістику та розпізнавання мовлення (M. Krasnyuk, S. Krasniuk, 2024, 91-98). Багато завдань у цих областях, включаючи синтаксичний розбір, машинний переклад, генерацію тексту та обробку мовлення, вимагають вирішення проблем оптимізації за складних обмежень. Методи оптимізації